

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών — Στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία κατά την περίοδο 2014-2020

(2015/C 140/04)

Εισηγητής:

ο κ. Mauro D'ATTIS (IT/EPP), μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου του Brindisi

Έγγραφο αναφοράς:

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με το στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία κατά την περίοδο 2014-2020

COM(2014) 332 final

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις

1. χαιρετίζει την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να θεσπίσει με την ανακοίνωσή της ένα νέο στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία κατά την περίοδο 2014-2020, που να συμφωνεί με τους σχετικούς με την απασχόληση στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μέσω της προώθησης υψηλών προτύπων για τις συνθήκες εργασίας τόσο εντός της ΕΕ όσο και σε διεθνές επίπεδο, διερωτάται όμως γιατί η Επιτροπή δεν προβλέπει ειδική νομοθετική δράση στο εν λόγω στρατηγικό πλαίσιο, ιδίως όσον αφορά τις μυοσκελετικές παθήσεις (ΜΣΠ) και τους καρκινογόνους παράγοντες·

2. υποστηρίζει, εν προκειμένω, την έκκληση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

— να αναπτύξει, να εφαρμόσει και να υποστηρίξει ένα μοντέλο ελέγχου και καταγραφής αμιάντου, σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 2009/148/ΕΚ·

— να διενεργήσει αξιολόγηση αντικτύπου και ανάλυση κόστους/οφέλους σχετικά με τη δυνατότητα θέσπισης σχεδίων δράσης για την ασφαλή απομάκρυνση του αμιάντου από τα δημόσια κτίρια και,

— να παράσχει πληροφορίες και κατευθυντήριες γραμμές ώστε να ενθαρρύνει τους ιδιώτες ιδιοκτήτες να ελέγξουν αποτελεσματικά τις κατοικίες τους για υλικά που περιέχουν αμιάντο και να προβούν σε αξιολόγηση των κινδύνων·

3. επισημαίνει την αντίφαση στην οποία υποπίπτει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προωθώντας, από τη μια πλευρά, τη θέσπιση στρατηγικού πλαισίου της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία κατά την περίοδο 2014-2020 και εξαγγέλλοντας, από την άλλη πλευρά, στο πρόγραμμα εργασίας της για το 2015 την ενδεχόμενη απόσυρση της πρότασης οδηγίας για την τροποποίηση της οδηγίας 92/85/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή μέτρων που αποβλέπουν στη βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας κατά την εργασία των εγκύων, λεχόνων και γαλουχουσών εργαζομένων·

4. αναγνωρίζει τη σημασία του συντονισμού, σε επίπεδο ΕΕ, των μέτρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων που σχετίζονται με την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία (ΥΑΕ) και για τη διαρκή και προοδευτική βελτίωση των συνθηκών εργασίας·

5. σημειώνει ότι, στην πλειονότητά τους, οι πρωτοβουλίες που προβλέπονταν από τη στρατηγική της ΕΕ για την περίοδο 2007-2012 έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή γνωρίζοντας ότι δεν υπήρξε καθορισμός δεσμευτικών και μετρήσιμων στόχων βάσει ενός χρονοδιαγράμματος·

6. εξάγει τον ζωτικό και αξιοσημείωτο ρόλο που οφείλουν να διαδραματίσουν οι εκπρόσωποι των εργοδοτών και των εργαζομένων κατά τη διαμόρφωση των πολιτικών για την υγεία και την ασφάλεια σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, και καλεί την Επιτροπή να ενισχύσει τον κοινωνικό διάλογο στο πλαίσιο των διαδικασιών λήψης των αποφάσεών της·

7. επιδοκιμάζει την επιλογή της Επιτροπής να προσδιορίσει τρεις βασικές προκλήσεις στο νέο στρατηγικό πλαίσιο οι οποίες είναι: i) η συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία· ii) η βελτίωση της πρόληψης των ασθενειών που σχετίζονται με την εργασία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης των νέων και αναδυόμενων κινδύνων· iii) η απάντηση στη δημογραφική εξέλιξη·

8. συμφωνεί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ότι η οικονομική κρίση δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως πρόσχημα για την υπονόμευση των πολιτικών πρόληψης και τονίζει τη σημασία της ΥΑΕ ως θεμελιώδους δικαιώματος των εργαζομένων ⁽¹⁾·

9. εκφράζει τη λύπη της για την περιορισμένη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών (ΤΠΑ) στη στρατηγική της Επιτροπής. Η ΕτΠ καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει την επίσημη συμμετοχή τους στην ανάλυση των σχετικών προβλεπόμενων υποχρεώσεων, αναγνωρίζοντας — μεταξύ άλλων, και λόγω της ιδιότητάς τους ως σημαντικών εργοδοτών — ότι αποτελούν βασικούς θεσμικούς φορείς·

10. τονίζει ότι, λόγω των εταιρικών σχέσεων και των δεσμών τους με τοπικές επιχειρήσεις, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο όσον αφορά την ενοποίηση των κανονιστικών διατάξεων, την καλλιέργεια ενός «πνεύματος πρόληψης» και ορθής εφαρμογής των προτύπων πρόληψης, την υποστήριξη των δράσεων εκπροσώπησης και συλλογικής προάσπισης της ασφάλειας.

Όσον αφορά τους επτά βασικούς στρατηγικούς στόχους που υποδεικνύονται από την Επιτροπή

A. Περαιτέρω παγίωση των εθνικών στρατηγικών

11. συνιστά τη συγκρότηση μιας κεντρικής ευρωπαϊκής συντονιστικής επιτροπής επιφορτισμένης με καθήκοντα σχεδιασμού, συντονισμού και ανάπτυξης, στον τομέα της ΥΑΕ (η οποία να συντονίζεται κατά προτίμηση από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία/EU-OSHA) με πρόσθετο σκοπό την αποτελεσματικότερη ανάλυση προορατικού ρόλου αναφοράς, καθοδήγησης και εποπτείας κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ από τα κράτη μέλη. Αυτή η συντονιστική επιτροπή θα πρέπει:

- να διαθέτει ένα οργανωτικό πρότυπο δικτύωσης, ικανό να συντονίζει και να δημιουργεί συνέργειες μεταξύ των διαφόρων αρμοδιοτήτων που είναι επί του παρόντος επιμερισμένες μεταξύ πολυάριθμων ευρωπαϊκών οργανισμών (και ειδικότερα EU-OSHA)· και του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας — EUROFOUND) και εθνικών, περιφερειακών και τοπικών οργάνων, των οποίων οι επιχειρησιακές αποστολές και λειτουργίες είναι σημαντικό να επαναπροσδιοριστούν, λόγω των ριζικών αλλαγών που επήλθαν κατά την τελευταία δεκαετία·
- να λειτουργεί επίσης, σε συνεργασία και με εκπροσώπηση των κοινωνικών εταίρων σε επίπεδο ΕΕ, ως μόνιμο φόρουμ συνεννόησης και ανάπτυξης για τη διαμόρφωση ολοκληρωμένης και σφαιρικής εικόνας στον τομέα της ΥΑΕ·
- για λόγους εξοικονόμησης οικονομικών πόρων όσον αφορά το ισχύον ευρωπαϊκό πλαίσιο επανεξέτασης των δαπανών, να χρησιμοποιεί αποκλειστικά προσωπικό, εγκαταστάσεις και λοιπές βασικές υποδομές που χρησιμοποιούνται ήδη στο δίκτυο των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατικών αρχών που δραστηριοποιούνται στην ΥΑΕ·

12. θεωρεί ότι απαιτείται η ταχεία αντιμετώπιση του προβλήματος της περιστολής των δικαιωμάτων των εργαζομένων, καθώς και η ανάλυση αποτελεσματικής δράσης προκειμένου να μειωθεί η ανομοιογενής θέσπιση και εφαρμογή κανονιστικών ρυθμίσεων και προτύπων στον τομέα της ΥΑΕ που αποτελούν έναν από τους παράγοντες οι οποίοι μπορούν να οδηγήσουν στην εμφάνιση πρακτικών κοινωνικού ντάμπινγκ και αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των περιφερειών στο εσωτερικό της αγοράς της ΕΕ·

13. επικροτεί τη δράση που προβλέπεται από την Επιτροπή ενόψει της αναθεώρησης των εθνικών στρατηγικών βάσει του νέου πλαισίου, με τη συγκρότηση μιας βάσης δεδομένων η οποία θα περιλαμβάνει όλα τα εθνικά στρατηγικά πλαίσια για την ΥΑΕ σε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA). Το έργο αυτό πρέπει να επιτελεσθεί σε στενό διάλογο με τους ευρωπαϊκούς κοινωνικούς εταίρους·

14. είναι πεπεισμένη ότι απαιτείται να προαχθεί η καλλιέργεια ενός «πνεύματος πρόληψης» (με πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της σχολικής εκπαίδευσης, της μαθητείας, της επαγγελματικής και της δια βίου κατάρτισης), καθώς και η διαμόρφωση μιας σοβαρής και σύγχρονης «επιχειρηματικής νοοτροπίας» βασισμένης στην παραδοχή ότι η ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού καθορίζει την ποιότητα των βιομηχανικών διεργασιών και προϊόντων·

⁽¹⁾ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία (2013/2685 (RSP)).

15. θεωρεί ζωτικής σημασίας την κατάρτιση όσον αφορά την πρόληψη εργασιακών κινδύνων, η οποία έχει οφέλη τόσο για τους εργαζομένους όσο και για την ίδια την επιχείρηση·

16. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η ευαισθητοποίηση για την ΥΑΕ ξεκινά από το σχολείο και τάσσεται υπέρ της σύστασης να λαμβάνεται περισσότερο υπόψη στα σχολικά προγράμματα·

17. επικροτεί τη σημασία που αποδίδει η Επιτροπή στην ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, επισημαίνοντας ιδιαίτερα τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν εν προκειμένω οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές·

18. υποστηρίζει σθεναρά τη χρηματοδότηση δράσεων, αρχής γενομένης από το 2014, και ζητεί να προβλεφθούν ειδικές μορφές στήριξης για σχέδια που υποβάλλονται από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, ειδικότερα δε όσον αφορά αυτές που αντιπροσωπεύουν περιφέρειες όπου η κάλυψη του δημόσιου συστήματος υγείας δεν είναι αποτελεσματική ή αντιμετωπίζουν δημογραφικές προκλήσεις·

Β. Διευκόλυνση της συμμόρφωσης με τις διατάξεις της νομοθεσίας για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία, ιδίως από τις πολύ μικρές και τις μικρές επιχειρήσεις

19. σύμφωνα με την αρχή της οριζόντιας επικουρικότητας, τάσσεται επίσης υπέρ των δράσεων υποστήριξης τεχνολογικών και οργανωτικών λύσεων που προβλέπονται για επιχειρήσεις, με στόχο την προστασία της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία·

20. συμφωνεί με την Επιτροπή όσον αφορά την ανάγκη παροχής τεχνικής και οικονομικής χρηματοοικονομικής υποστήριξης στο διαδικτυακό διαδραστικό εργαλείο εκτίμησης της επικινδυνότητας (Online Interactive Risk Assessment Tool — OiRA ⁽²⁾) και σε άλλα τεχνικά και επιστημονικά εργαλεία, καθώς και σε εργαλεία ΠΠΕ, στα κράτη μέλη, ιδίως στους τομείς προτεραιότητας και στις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις·

21. επικροτεί τη δράση της Επιτροπής για την προώθηση της ανταλλαγής ορθών πρακτικών, διαδικασίας κατά την οποία οι ΜΜΕ θα έχουν την υποστήριξη μεγαλύτερων επιχειρήσεων στην αλυσίδα ανάδοχος -προμηθευτής-αγοραστής, με σκοπό τη βελτίωση της ΥΑΕ·

22. ζητεί περισσότερο ολοκληρωμένες πολιτικές για τις ΜΜΕ (οικονομικά κίνητρα, βελτίωση της πρόσβασης σε κονδύλια του ΕΚΤ και του ΕΤΠΑ, πρακτικά –και συγχρόνως αυστηρά τεχνικά και επιστημονικά– εργαλεία εκτίμησης κινδύνου, συμπράξεις)·

23. ζητεί την προώθηση πολιτικών με στόχο τη φορολογική απαλλαγή των επενδύσεων κεφαλαίου και των ετήσιων εξόδων συντήρησης για τις επιχειρήσεις που εισάγουν συστήματα και εργαλεία διαχείρισης στον τομέα της ΥΑΕ σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και τα πρότυπα των αρμόδιων δημόσιων ρυθμιστικών αρχών·

24. προσβλέπει, ως εκ τούτου, στην εκπόνηση ενός ευρωπαϊκού προγράμματος παροχής επιχειρηματικών κινήτρων για σχέδια που αποσκοπούν στην εισαγωγή και συντήρηση συστημάτων διαχείρισης της ΥΑΕ, χρησιμοποιώντας ταμεία εγγυήσεων για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε τραπεζικές πιστώσεις και ενισχύοντας την παροχή τεχνικής βοήθειας στις επιχειρήσεις –και, ιδιαίτερα, στις ΜΜΕ– με την υποστήριξη, μεταξύ άλλων, και του οργανισμού EU-OSHA·

Γ. Καλύτερη επιβολή της νομοθεσίας για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία από τα κράτη μέλη

25. τάσσεται υπέρ των προγραμματικών μέτρων και των συστάσεων του ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 14ης Ιανουαρίου 2014, σχετικά με τις αποτελεσματικές επιθεωρήσεις εργασίας ως στρατηγική βελτίωσης των συνθηκών εργασίας στην ΕΕ·

26. επικροτεί την καθοδήγηση και τον συντονισμό των επιθεωρητών εργασίας και του προσωπικού των αρμόδιων για θέματα ασφάλειας και υγείας οργανισμών, εκ μέρους της Επιτροπής Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας (SLIC), παρέχοντάς τους ενδεδειγμένα εργαλεία και επαρκείς πόρους·

27. επισημαίνει την ανάγκη να αναλάβουν οι αρμόδιοι για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία διοικητικοί υπάλληλοι την ευθύνη της συμμόρφωσης με τα ισχύοντα πρότυπα και εξάγει το ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών για τη στήριξη της κατάρτισής τους και συγχρόνως προσβλέπει στον καθορισμό ιδιαίτερων προτύπων επιθεώρησης για τις πολύ μικρές και τις μικρές επιχειρήσεις, προκειμένου να μην επιβαρύνονται με δυσβάσταχτο γραφειοκρατικό και οικονομικό φόρτο·

⁽²⁾ <https://osha.europa.eu/en/topics/oira>

28. οι δράσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της τήρησης των κανόνων θα πρέπει να βασίζονται σε αποδεικτικά στοιχεία της αποτελεσματικότητας, με ιδιαίτερη αναφορά στους παραγωγικούς τομείς στους οποίους υπάρχει πραγματικός κίνδυνος παραβίασης των κανονιστικών ρυθμίσεων σε θέματα υγείας και ασφάλειας και να επικεντρώνονται στην επιβολή των ισχυουσών κανονιστικών ρυθμίσεων που διέπουν την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες, όπως ο αμίαντος, και την εμφάνιση των ασθενειών που είναι συνηθέστερες στον χώρο εργασίας, όπως οι μυοσκελετικές παθήσεις (ΜΣΠ), τα νοσήματα που οφείλονται στο άγχος και άλλες αναπνευστικές παθήσεις, όπως η χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια (ΧΑΠ).

29. επιθυμεί την ενδυνάμωση του ρόλου επιτήρησης της εδαφικής επικράτειας που διαδραματίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, κυρίως με τη σταδιακή ενίσχυση των αρμοδιοτήτων τους, ιδίως όσον αφορά το σύστημα δημοσίων συμβάσεων και υπεργολαβιών που αποτελεί έναν από τους κυριότερους τομείς υπό εποπτεία.

30. προτείνει την ενθάρρυνση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των περιφερειακών και τοπικών αρχών που δραστηριοποιούνται στον τομέα.

31. συμπεριζέται την ανάγκη αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας τόσο των κυρώσεων και των διοικητικών προστίμων που επιβάλλονται όσο και των μη παραδοσιακών τρόπων ελέγχου, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, την Επιτροπή Ανώτερων Επιθεωρητών Εργασίας (SLIC) και τη Συμβουλευτική Επιτροπή για την Υγεία και την Ασφάλεια (ACSH), υπό τον όρο να δοθεί στον δημόσιο τομέα η δυνατότητα συμμετοχής στα όργανα αυτά.

32. θεωρεί επίκαιρη και στρατηγική την επιλογή που συνίσταται στη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής πλατφόρμας για την προστασία της υγείας των διακινούμενων εργαζομένων, λόγω της ολοένα και πιο περιορισμένης ικανότητας των κρατών μελών να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της παγκοσμιοποίησης και τις κοινωνικές και δημογραφικές αλλαγές που οφείλονται κυρίως στο φαινόμενο της μετανάστευσης.

Δ. Απλούστευση της ισχύουσας νομοθεσίας

33. χαιρετίζει την ενσωμάτωση της, υπερβολικά επαχδούς για τις ΜΜΕ ⁽³⁾, οδηγίας-πλαισίου 89/391/ΕΟΚ ⁽⁴⁾ στο πρόγραμμα REFIT. Σημειωτέον δε ότι πρόκειται για μία από τις δέκα πιο επαχδείς νομοθετικές πράξεις για τις ΜΜΕ, σύμφωνα με έρευνα που διεξήγαγε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2011.

34. θεωρεί ότι οι μηχανισμοί επιβολής κυρώσεων πρέπει να συνοδεύονται από κανονιστικές ρυθμίσεις ανά στόχους, με σαφείς κανόνες και αποτελεσματικές και ταχείες διαδικασίες, οι οποίες να αναδεικνύουν τον ρόλο των διμερών οργανισμών εκπροσώπησης των κοινωνικών εταίρων οι οποίοι εφόσον συμμετέχουν καταλλήλως —βάσει του ρόλου που τους επιφυλάσσεται— μπορούν να συνεπικουρούν ουσιαστικά τους βάσει της εθνικής νομοθεσίας αρμοδίους στην εφαρμογή των προληπτικών μέτρων.

35. επιδοκιμάζει τη δράση που έχει ως στόχο να καταστεί αναπόσπαστο τμήμα της αξιολόγησης της νομοθεσίας για την ΥΑΕ ο εντοπισμός δυνατοτήτων απλούστευσης της αξιολόγησης των κινδύνων ή/και μείωσης του περιττού διοικητικού φόρτου και της τεκμηρίωσης. Ταυτόχρονα, όμως, πρέπει να διασφαλιστεί ότι δεν θα θιγεί το επίπεδο προστασίας των εργαζομένων.

36. εκτιμά ότι σε ορισμένους κλάδους —και δη στις πολύ μικρές επιχειρήσεις— υπάρχει δυνατότητα να προσδιοριστούν και να προαχθούν μέσα —όπως το OiRA— που διευκολύνουν την ανάλυση κινδύνου. Τα αντικειμενικά κριτήρια και παράμετροι πρέπει να βασίζονται σε μια επακριβή εκτίμηση και διαχείριση κινδύνου, να απλοποιηθούν στο μέτρο του δυνατού και να καθοριστούν κατόπιν διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους θεσμικούς φορείς, με σκοπό την ανάπτυξη απλοποιημένων εργαλείων εκτίμησης και διαχείρισης κινδύνου, επίσης μέσω πιστοποίησης σε εθελοντική βάση.

37. θεωρεί ότι η περίπλοκη και επαχδής εφαρμογή των συστημάτων διαχείρισης της ΥΑΕ, η οποία οφείλεται μεταξύ άλλων και στον γραφειοκρατικό φόρτο, δεν σχετίζεται πάντα με τις ισχύουσες κανονιστικές ρυθμίσεις, αλλά με την τήρηση των διεθνών προτύπων. Αν και αναγνωρίζει τον επαγγελματισμό των ατόμων που συμβάλλουν στην ασφάλεια, θεωρεί ωστόσο ότι το ζήτημα αυτό δεν θα πρέπει να αποτελεί ένα δεύτερο περίπλοκο μέτωπο για τις επιχειρήσεις, ιδίως για τις πιο μικρές. Προς τον σκοπό αυτό, προσβλέπει στη διενέργεια ευρωπαϊκής σύγκρισης της πιστοποίησης της ποιότητας της ΥΑΕ και στη διαμόρφωση ενός εθελοντικού προτύπου της ΕΕ για τον καθορισμό των ελάχιστων προϋποθέσεων βιωσιμότητας.

Ε. Αντιμετώπιση της γήρανσης του εργατικού δυναμικού και των αναδυόμενων νέων κινδύνων

38. είναι πεπεισμένη ότι οι δράσεις για την προστασία της ΥΑΕ θα πρέπει να εμπίπτουν σε μια προληπτική και ολιστική προσέγγιση, λαμβάνοντας υπόψη την ισχυρή αλληλεπίδραση μεταξύ παραγωγής, απασχόλησης και περιβάλλοντος και να βασίζονται στα βέλτιστα διαθέσιμα ιατρικά και επιστημονικά αποδεικτικά στοιχεία.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/smes/top10report-final_en.pdf

⁽⁴⁾ COM(2012) 746.

39. εφιστά την προσοχή στις παθήσεις που οφείλονται στον αμύητο, στις πνευμονοπάθειες, στις δερματοπάθειες, στον καρκίνο, στο άσθμα, στις αποφρακτικές πνευμονοπάθειες, στις ΜΣΠ, στα νοσήματα που οφείλονται στο άγχος, καθώς και σε άλλες χρόνιες παθήσεις, και κρίνει σκόπιμο να προβλεφθούν διεξοδικές εκτιμήσεις των ήδη υφιστάμενων και των νέων κινδύνων που απορρέουν από τις αναδιαρθρώσεις, τις νέες τεχνολογίες, τα νέα υλικά και τα προϊόντα·

40. λόγω της επιστημονικής αβεβαιότητας που υφίσταται σχετικά με τη βιομηχανική εφαρμογή των νέων τεχνολογιών, υλικών και προϊόντων, θεωρεί αναγκαία την υιοθέτηση μιας «προσεγγίσης πρόληψης» ενόψει της διαχείρισης των κινδύνων για την υγεία κατά τη χρήση τους·

41. θεωρεί ότι:

- πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η σωματική και ψυχική υγεία των εργαζομένων κατά τις αναδιαρθρώσεις και την εισαγωγή νέων τεχνολογιών και επαγγελματικών πρακτικών,
- πρέπει να προβλεφθεί μια πλήρης εκτίμηση κινδύνου όσον αφορά τις επιπτώσεις στους εργαζομένους και στην κοινωνία, με γνώμονα και το οικονομικό όφελος και κόστος,
- η αρχή της προφύλαξης θα πρέπει να υπαγορεύεται από την ενδεχόμενη ύπαρξη κινδύνων και να περιλαμβάνει τη δέουσα αξιολόγησή τους έως ότου υπάρξουν στοιχεία που να βασίζονται σε μια πιο στερεή επιστημονική βάση και να είναι τεχνικά επικυρωμένα από την προαναφερθείσα κεντρική ευρωπαϊκή συντονιστική επιτροπή·

42. δίδει έμφαση στον αυξανόμενο αριθμό των εργαζομένων γυναικών και στις διαφορές μεταξύ του επαγγελματικού βίου των γυναικών και των ανδρών (είδος της εργασίας, διαφορετικές συνθήκες έκθεσης σε κίνδυνο) που έχουν αντίκτυπο στην υγεία και στην ασφάλεια·

43. συνιστά τη διαφοροποίηση των μέτρων προστασίας στους χώρους εργασίας για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητάς τους, τόσο για τις γυναίκες όσο και για τους άνδρες, λαμβάνοντας υπόψη τόσο το είδος της εργασίας όσο και τις υποκειμενικές και τις αντικειμενικές διαφορές ως προς τις συνθήκες έκθεσης σε κίνδυνο·

44. συμπεριίεται την άποψη ότι η πολιτική για την ΥΑΕ μπορεί να συμβάλει στην καταπολέμηση των διακρίσεων και στην προαγωγή των ίσων ευκαιριών στις πολιτικές της ΕΕ, με την προώθηση της ορθής εφαρμογής της οδηγίας 2000/78/ΕΚ, η οποία αφορά την προστασία της υγείας και την ασφάλεια στην εργασία, και της οδηγίας 2006/54/ΕΚ, η οποία απαγορεύει τη δυσμενή μεταχείριση των γυναικών στον χώρο εργασίας λόγω εγκυμοσύνης ή μητρότητας ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾·

45. επαναλαμβάνει ότι «η διά βίου μάθηση και ο εθελοντισμός αποτελούν βασικές κινητήριες δυνάμεις για τη διασφάλιση της ενεργού και υγιούς γήρανσης. Η εκπαίδευση των ενηλίκων και ο εθελοντισμός των ηλικιωμένων πρέπει να υποστηρίζονται σε ενωσιακό, εθνικό και τοπικό επίπεδο, με σκοπό την παράταση του επαγγελματικού βίου, την προώθηση της ενεργού συνταξιοδότησης και την προαγωγή της ανεξάρτητης διαβίωσης» ⁽⁷⁾. Η ΕΕ θα πρέπει ως εκ τούτου να προωθήσει την εκπόνηση ενός εγχειριδίου ορθών ευρωπαϊκών πρακτικών για την ενεργό γήρανση·

46. ως εκ τούτου, είναι της γνώμης ότι με σκοπό την επίλυση του προβλήματος της γήρανσης του εργατικού δυναμικού, χρειάζεται να υπάρξει μέριμνα για την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ κρατών μελών και επιχειρήσεων, και να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα κοινωνικής ένταξης·

47. έχει την πεποίθηση ότι «η ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ με σκοπό την υποστήριξη της ενεργού και υγιούς γήρανσης και της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών θα συμβάλει στην ενίσχυση της καινοτομίας και του δυναμικού ανάπτυξης σε όλη την έκταση της ΕΕ, αποφέροντας οικονομικά οφέλη τόσο στους δημόσιους όσο και στους ιδιωτικούς φορείς σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο» ⁽⁸⁾·

⁽⁵⁾ Οδηγία του Συμβουλίου 2000/78/ΕΚ ΕΕ L 303, I 2.12.2000.

⁽⁶⁾ Οδηγία 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ΕΕ L 204, 26.7.2006, σ. 23.

⁽⁷⁾ CdR 56/2012 fin, Ενεργός γήρανση: Καινοτομία — Έξυπνη υγεία — Καλύτερη ζωή. Εισηγητής: ο κ. Abramavičius (LT/EPP)/Arnoldas Abramavičius (LT/EPP).

⁽⁸⁾ CdR 56/2012 fin, Ενεργός γήρανση: Καινοτομία — Έξυπνη υγεία — Καλύτερη ζωή. Εισηγητής: ο κ. Abramavičius (LT/EPP)/Arnoldas Abramavičius (LT/EPP).

ΣΤ. Βελτίωση της συλλογής στατιστικών στοιχείων και ανάπτυξη της βάσης πληροφοριών

48. τονίζει ότι η βελτίωση της συλλογής στοιχείων είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της σύγκρισης των επιδόσεων ως προς την ΥΑΕ στην ΕΕ, επισημαίνοντας την ανάγκη συγκριτικής ανάλυσης των στοιχείων, με στόχο τη συνεχή βελτίωση μέσω του προσδιορισμού βέλτιστων πρακτικών από πλευράς διαδικασιών, αντί της απλής κατάταξής τους. Τούτο αποσκοπεί στη διευκόλυνση της ανταλλαγής στοιχείων μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τους πραγματικούς κινδύνους·

49. υποστηρίζει την έκκληση της Επιτροπής για συλλογή και παραγωγή αναλυτικότερων στατιστικών στοιχείων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο όσον αφορά τα ατυχήματα και τις ασθένειες στον χώρο εργασίας, την επαγγελματική έκθεση και τις ασθένειες που συνδέονται με την εργασία·

50. επισημαίνει ότι, στο πλαίσιο του συστήματος πληροφοριών για την ΥΑΕ, ο ρόλος των κοινωνικών εταίρων εμφανίζεται εξαιρετικά περιορισμένος, παρότι θα μπορούσαν να έχουν αποτελεσματική συμμετοχή στον σχεδιασμό της δομής του συστήματος, στον πολλαπλασιασμό των στοιχείων, στη διαχείριση της ροής των πληροφοριών, αλλά και στη χρήση τους·

51. τονίζει ότι πιο αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία παρέχουν μια εικόνα των κινδύνων για την υγεία των εργαζομένων και συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση των αιτιών και άρα στην εξαγωγή επιχειρησιακών συμπερασμάτων·

52. ζητεί τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού συστήματος πληροφοριών για την πρόληψη στον χώρο εργασίας (γνώση ίσον πρόληψη), ως ενεργό επιχειρησιακό εργαλείο μέσω του οποίου θα ενσωματώνονται οι διαθέσιμες πληροφορίες στα υφιστάμενα εθνικά συστήματα, καθώς και τη διαμόρφωση ενός προτύπου ανάγνωσης με μια ενιαία βάση δεδομένων·

Ζ. Βελτίωση του συντονισμού των προσπάθειών σε επίπεδο ΕΕ και σε διεθνές επίπεδο

53. υποστηρίζει την άποψη της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία η θέσπιση σαφέστερης νομοθεσίας της ΕΕ στον τομέα της ΥΑΕ θα μπορούσε να συμβάλει στη διαμόρφωση ισότιμων εργασιακών προτύπων σε διεθνές επίπεδο, μέσω διμερών και πολυμερών συμφωνιών με τρίτες χώρες·

54. θεωρεί ότι, στο νέο παγκοσμιοποιημένο διεθνές περιβάλλον, απαιτείται να διασφαλιστεί ότι οι διεθνείς συμβάσεις και συμφωνίες σχετικά με τα πρότυπα στον τομέα της ΥΑΕ θα εγκριθούν και θα εφαρμοστούν στην πράξη από όλα τα συμβαλλόμενα μέρη, προκειμένου να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και να αποφευχθεί η μετεγκατάσταση επιχειρήσεων σε τρίτες χώρες προς αναζήτηση ελαστικότερων νομικών πλαισίων·

55. υπενθυμίζει στην Επιτροπή να παροτρύνει τα κράτη μέλη να κυρώσουν όλες τις συμβάσεις της ΔΟΕ και άλλες διεθνείς συμβάσεις και συμφωνίες σχετικές με την υγεία και την ασφάλεια και, συγχρόνως, να εξετάζει προσεκτικά τα πρότυπα στον τομέα της ΥΑΕ κατά τη διαπραγμάτευση όλων των εταιρικών σχέσεων σε παγκόσμιο επίπεδο και, ειδικότερα, στο πλαίσιο των τρεχουσών διαπραγματεύσεων για τη Διατλαντική Εταιρική Σχέση Εμπορίου και Επενδύσεων (ΤΤΙΡ) με τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Βρυξέλλες, 12 Φεβρουαρίου 2015

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Markku MARKKULA